

مروری پژوهشی بر اختلال پارکینسون

فرحناز بهلولی

بیماری پارکینسون parkinson's disease بیماری پارکینسون (Parkinson's Disease یا PD) برای اولین بار توسط دانشمند بریتانیایی دکتر جیمز پارکینسون (James Parkinson) در سال ۱۸۱۷ میلادی توصیف شد و نام این بیماری را "فلج لرزان" نامید که امروزه آن را تحت عنوان بیماری پارکینسون می‌شناسند.

مقدمه

بیماری پارکینسون فلج تحرکی نیز نامیده می‌شود. این بیماری بوسیله (۱) سختی قسمت زیادی از عضلات بدن (۲) لرزش غیر ارادی نواحی مبتلا حتی هنگامیکه شخصی در حال استراحت است و همیشه با فرکانس ثابت ۳ تا ۶ سیکل در ثانیه (۳) ناتوانی شدید برای شروع کردن حرکات، موسوم به بیحرکتی تشخیص داده می‌شود. بیحرکتی که در بیماری پارکینسون بوجود می‌آید غالباً برای بیمار زجرآورتر از علائم سختی عضلانی و لرزش است زیرا برای انجام حتی ساده ترین حرکات در بیماری پارکینسون شدید شخص باید حد اکثر درجه تمرکز را اعمال کند. کوشش روانی و حتی زجر روانی که لازم است تا موجب شروع حرکت شود غالباً در آخرین حد نیروی اراده شخص قرار دارد. سپس هنگامیکه حرکت واقعاً بوجود می‌آید سخت بوده و بجای آنکه نرم و یکنواخت باشد حالت منقطع و پرشی دارد (گایتون ۱۹۹۱)

بیماری پارکینسون یک بیماری دستگاه عصبی مرکزی در بزرگسالان مسن تر که مشخصه آن سفتی عضلانی پیشرونده تدریجی، لرزش و از دست رفتن مهارت های حرکتی است. این اختلال هنگام رخ می‌دهد که نواحی خاصی از مغز توانایی خود در تولید دوپامین (یکی از ناقلین عصبی در مغز) را از دست می‌دهند.

پارکینسون از جمله بیماریهای مغز و اعصاب در سنین بعد از ۶۰ سالگی است از هر ۱۰۰ نفر بالای ۶۰ سال یک نفر به پارکینسون مبتلا می‌شوند. البته این بیماری گاه در افراد جوانتر هم دیده می‌شود که پنج تا ۱۰ درصد بیماران را تشکیل می‌دهند. بعد از آلزایمر، پارکینسون شایع ترین بیماری مخرب اعصاب به حساب می‌آید پارکینسون بیماری مزمن و پیشرونده‌ای است که در آن سلولهای ترشح کننده دوپامین در جسم سیاه در مغز می‌میرند و در فقدان دوپامین حرکات بدن نامنظم می‌شود.

پارکینسون بر اساس دو علامت یا بیشتر از چهار علامت اصلی بیماری مشخص می‌شود. ارتعاش و لرزش دست و پا در حالت استراحت، کندی حرکات، سختی و خشک شدن دست و پا و بدن و نداشتن تعادل این چهار علامت اصلی را تشکیل می‌دهند.

در مراحل اولیه بیماری، ارتعاش اندام ملایم و معمولاً در یک طرف بدن وجود دارد و احتیاجی نیز به درمان ندارد اما با پیشرفت بیماری فردی که دست لرزان خود را در جیب یا پشت خود پنهان می‌کند یا چیزی را برای کنترل ارتعاش مدام در دست می‌گیرد، دیگر قادر به پنهان کردن لرزشهای شدید اندام به ویژه به هنگامی که می‌خواهد تمرکز بیشتری به خود دهد نیست.

لرزش معمولاً بیش از هر محدودیتی تأثیر منفی بر روان بیمار دارد. کم کم تکه کردن غذا، لباس پوشیدن، اصلاح و استحمام وقت زیادی از بیمار می‌گیرد حرکات بیمار مثل نشستن و برخاستن از صندلی و راه رفتن او آهسته می‌شود و بیمار حالت قوز پیدا می‌کند، صدای او یکنواخت و نگاه او خیره و بدون احساس می‌شود.